ननुसचेन्निमित्तंतर्हितस्याविशेषाद्युगपदेवसर्गादित्रयंभवेत् अतआह सखल्विति कालशक्त्याक्रमेणगुणानांप्रवाहः क्षोभस्तेन विभक्तंसृष्ट्यादि विषयंवीर्यंशक्तिर्यस्य ननुकालोऽपिगुणान् युगपदेवक्षोभयतुतत्राह चेष्टाकालशक्तिः दुर्विभाव्याअचिंत्या ॥ १८ ॥ ननुपित्रादिःसृजति पालयतिराजादिः निहंतिचचोरादिः नत्वीश्वरस्तत्राह सइति जनेनपित्रादिनाजनंपुत्रादिंजनयन्नादिकृत् अंतकंचोरादिकंतन्मृत्युहेतुनामारयन्नंतकरः स्वयंतु अनंतोऽनादिश्चअव्ययोऽक्षीणशक्तिश्च अयंभावः पित्रादयोऽन्यतउत्पत्त्यादिमंतोनस्वातंत्र्येणकारणं किंत्वीश्वरएवतन्नियंतासर्वकारणमिति ॥१९ ॥ नचैवंकुर्वतोऽपिवैषम्यप्रसक्तिः पक्षपाताभावादित्याशंक्याह द्वाभ्याम् नवाइति मृत्युरूपस्यसमंयथाभवतितथाप्रजाःकर्मभूताविशतः तस्यसाम्येऽपिभूतेषुफलवैषम्यंतत्कर्मवशादितिसदृष्टांतमाह तंधावंतमनु अनीशाःकर्माधीनाभूतसंघाःधावंति अनिलंधावंतमनुरजां

सखल्विदंभगवान्कालशक्त्यागुणप्रवाहेणविभक्तवीर्यः ॥ करोत्यकर्त्तैवनिहंत्यहंताचेष्टाविभूम्नःखलुदुर्विभाव्या॥१८॥सोऽनंतोंऽतकरःकालोऽनादिरादिकृदव्ययः॥जनंजनेनजनयन्मारयन्मृत्युनांतकम्॥१९॥ नवैस्वपक्षोऽस्यविपक्षएववापरस्यमृत्योर्विशतःसमंप्रजाः ॥ तंधावमानमनुधावंत्यनीशायथारजांस्यनिलंभूतसंघाः ॥ २० ॥ आयुषोऽपचयंजंतोस्तथैवोपचयंविभुः ॥ उभाभ्यांरहितःस्वस्थोदुःस्थस्यविदधात्यसौ ॥२१॥ केचित्कर्मवदंत्येनंस्वभावमपरेनृप ॥ एकेकालंपरेदैवंपुंसःकाममुतापरे ॥२२॥ अव्यक्तस्याप्रमेयस्यनानाशक्त्युदयस्यच ॥ नवैचिकीर्षितंतातकोवेदाथस्वसंभवम् ॥ २३ ॥

सीव तत्रयथारजसांतमःप्रकाशजलाग्न्यादिप्रवेशेऽपिनानिलस्यवैषम्यमेवमीश्वरस्यापीतिभावः ॥२०॥ अपचयमकालमृत्युम् उपचयंकालमृत्योरपिरक्षाम् यद्वा अपचयंमशकादौउपचयंदेवादौस्वस्थत्वात् उपचयापचयाभ्यांरहितोऽसौविभुः दुःस्थस्यकर्माधीनस्यविदधाति ॥२१॥ एवंभूतश्चेश्वरः सर्ववादिसंमतः विवादस्तुनाममात्रइत्याह केचिदिति पुंसः कामंवात्स्यायनादयः श्रुतिश्च कामोऽकार्षीत्कामःकरोतिकामःकर्त्ताकामःकारयितेत्यादि॥ २२ ॥ ननुकर्मादीनांजडत्वादिनास्वरूपतोऽपिभिन्नत्वात् कथमैकमत्यंतत्राह अव्यक्तस्यातएवाप्रमेयस्यतथाऽपिसत्वेहेतुः नानाशक्तीनांमहदादीनामुदयोयस्मात् चिकीर्षितमेवतावत्कोपिनवेद अथस्वस्यसंभवोयस्मात्तमीश्वरंकोवेद नकोऽपि अद्धेतिपाठेसाक्षात् अतस्तत्त्वज्ञानाभावाद्विशेषांशेविवादइत्यर्थः तथाचश्रुतिः कोअद्धावेदकइहप्रवोचत्कुतआजाताकुतइयंविसृष्टिः अर्वाग्देवाअस्यविसर्जनेनाथाकोवेद यतआबभूवेत्यादि ॥ २३ ॥